

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Somogyhatvan

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv Somogyhatvan

Baranya megye

Szigetvári járás

Szervezet neve: Katolikus Karitás - Caritas Hungarica

Dátum: 2022. május

	<p>Terület: 14 km² Lakónépesség: 344 fő Jogállás: község Járás: Szigetvári Megye: Baranya</p> <p>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN</p> <p>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: NEM</p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
	<p>A Lechner adatbázis szerint nem található a településen szegregátum.</p>
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Somogyhatvan	
Megye	Baranya	
Járás	Szigetvári	
Programba vonás köre	3	
Szervezet neve	Katolikus Karitás - Caritas Hungarica	
Lakosságszám (2021)	339	
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	96%	
15 év alattiak aránya (2021)	18,6%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	95%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	22%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	114%	
Lakásszám (2011)	133	
Üres lakások száma (2011)	21	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	0	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	0	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0	
Lakások száma (2019)	133	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	133	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	123	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	35	
WC nélküli lakások száma (2011)	32	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	6	
Egy szobára jutó lakó (2021)	0,9	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	272660 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	90%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	2512225 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	8	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	2	

1 A település leírása

1.1 A település pozíciója

Somogyhatvan település a Dél-Dunántúli Régióban, Baranya megyében, a Szigetvári Járásban, Szigetvártól északnyugatra, Patosfa és Somogyapáti között fekvő település. Megközelíthető távolsági autóbusszal, gépkocsival, a Szigetvártól Kadarkút felé vezető 6607. számú úton. A kistérségi központtól, Szigetvártól 10 km-re, a megyeszékhelytől, Péctől 45 km-re kerül el.

Somogyhatvan tömegközlekedési helyzete kimondottan kedvezőtlen, hiszen a Szigetvár és Kadarkút vagy Somogyviszló között közlekedő buszjáratok csak a település szélét érintik. Vasútvonal nem érinti.

A buszok közlekedése a főbb irányokba:

Szigetvár - 8 járat naponta:

04:53; 06:33; 07:26; 08:51; 13:03; 14:08; 16:28; 17:21

visszaút:

06:43, 07:30, 10:50, 12:25, 14:30, 15:00, 18:00

Lad:

05:25; 06:59; 07:45, 11:06; 12:53; 13:03; 14:46; 15:51; 18:28

visszaút:

04:43, 06:23, 07:16, 08:42, 12:53, 13:58, 15:26, 16:18, 17:12

Pécs:

08:51; 17:21

visszaút:

14:20

A buszmegállók megközelítése veszélyes, ugyanis nincs kiépített járda, az utazni szándékozók az úttest szélén vagy a sáros útpadkán kell közlekedniük. Ráadásul a falu lakóházaitól akár 1,5 km (ez a legtávolabbi lakott ház) távolságra van. A járatok indulási időpontja nem alkalmas arra, hogy több műszakba el tudjanak járni dolgozni. Pécsre csak átszállással tudnak eljutni a lakosok. A fogadott fuvaros olyan sokba kerül, hogy nem, vagy csak nagyon kevesen tudják megfizetni.

Élelmiszerbolt található a településen, délelőtti nyitvatartással, 6-tól 11 óráig, ebben az épületben található meg a dohánybolt is. Délután több mozgó árus járja a település utcáit. Zöldség- és gyümölcsvásárlásra nincs lehetőség a településen, legközelebb Szigetváron van lehetőségük ezen termékek beszerzésére. Kocsma nem üzemel a településen.

Lakosságszám (2021)	339	
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	96%	
15 év alattiak aránya (2021)	18,6%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	95%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	22%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	114%	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	0	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	272660 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	90%	

A Katolikus Karitasz felmérése alapján:

Lakók száma összetétele 351 fő

0-3 éves	8 fő
3-6 éves	21 fő
6-18 éves	47 fő
18-60 éves	232 fő
60 +	43 fő

Összesen felmért: 351 fő

A lakosság összetétele vegyes, szegregátum nincs.

A lakók szociális helyzete eltérő, kb 10 % foglalkoztatott és rendelkezik állandó jövedelemmel, a másik 90 % közmunkából, nyugdíjból él.

A településen van néhány, de nem jellemző a sokgyerekes család.

A faluban óvoda, iskola, orvosi rendelő, posta, gyógyszertár nincsen. Élelmiszerbolt működik, naponta mozgó bolt és mobilposta is jár. A faluban élők több, mint felét a cigány kisebbséghez tartozók alkotják (HEP). A polgármester megítélése szerint a roma/cigány népesség mindössze 40 fő a településen, a Jelenlét Ponton dolgozó kollégák szerint a lakosság több, mint a fele, azaz közel 200 fő tartozik ide.

Az óvodáskorú és iskoláskorú gyermekek nagy része Somogyapátiba, kisebb részük pedig Somogyhárságyra jár óvodába, általános iskolába.

Somogyhatvanban jelenleg a legtöbb embert foglalkoztató munkahely az Önkormányzat. Ezen kívül helyben sajnos nincs foglalkoztató, ami azt jelenti, hogy nincsenek olyan vállalkozások, amelyek a falubeli embereknek munkát tudnának biztosítani. Az a kis létszámú somogyhatvani lakos, akinek a közfoglalkoztatottakon kívül munkája van, vidéki munkahelyekre járnak dolgozni és ingáznak nap, mint nap.

A falu több pályázaton is nyert a közelmúltban: Magyar Falu Programban a közösségi ház felújítására 25 millió forintot, falubusz beszerzésére 15 millió forintot, kommunális eszköz beszerzésére 5,5 millió forintot, játszótér felújítására 5 millió forintot, kültéri sportpark létesítésére szintén 5 millió forintot, ravatalozó felújítására 1 millió forintot. Adtak be útfelújításra is pályázatot, de azt nem nyerték meg. Egy, a korábbi vezetés alatt beadott pályázat meghiúsult, abból a megnyert forrásból kecskefarmot kívántak létrehozni, azonban a megnyert összeget nem fordították a megvalósításra. Az építkezés, bár elindult – ennek nyomai ma is láthatóak a faluban, a ház és az üzem falai elkészültek –, sosem fejeződött be.

A fejezet fő következtetései

Következtetések a település...

...térségi pozíciója tekintetében:

- rossz pozíció: nincsenek helyben munkahelyek és nincsen helyben elegendő szolgáltatás, és a térségi munkaerőpiac és szolgáltatások nehezen érhetőek el, a közlekedési viszonyok kedvezőtlenek, az útviszonyok rosszak, és a közösségi közlekedés nem megfelelő;

...vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében:

- gettósodó település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya nő a településen belül, a nem roma háztartások nagy arányban elköltöznek a településről. A települése lakossága jellemzően stagnál vagy nő;

1.2 A település szerkezetének leírása

Lényegében „2 főutcás település”, amelyek az országúttal és két gyalogúttal összekötött. A központnak az a rész számít, ahol a polgármesteri hivatal, templom, a bolt található.

Somogyhatvan településen jelenleg 140 ingatlan található, amelyet lakás céljára használnak az itt élők. (Katolikus Karitászmérés alapján). A faluban szociális lakás van, bérlakás nincs. Somogyhatvan Önkormányzata 2009. évben a „Telepeken és teleszerű lakókörnyezetben élők integrációjának támogatása” elnevezésű pályázati program keretében benyújtotta az „Útjelzők” című pályázatát, majd 2010. évben nyertesként kezdetét hozta a program megvalósításához. A Program során 8 család kapott felújított lakást a faluban, amely lakásokat a családok a mai napig használják. A korábbi évekhez viszonyítva sajnos a lakásállomány nem növekedett. Ez többek között arra is visszavezethető, hogy nagymértékű a környéken a munkanélküliség. Emiatt a fiatal, pályakezdő korosztály elvándorol a településről, hogy munkát keressen. Az idősödő korosztály száma is magas a faluban. A faluban lakásépítésre évek óta nem volt példa. Vezetékes áramszolgáltatás van, vezetékes vízszolgáltatás van. Vezetékes gázszolgáltatás is van, de ezzel a lehetőséggel nagyon kevesen élnek. Vezetékes víz a lakások 98%-ban, vezetékes gáz 20%-ban, áram 98%-ban van. Katolikus Karitászmérés alapján 5 ingatlanba nincs bevezetve a víz.

A legtöbb család palackos gázt használ a főzéshez, míg a fűtéshez tűzifát. A faluban szennyvízcsatorna hálózat nincs.

Lakások száma (2019)	133	
Közüemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	133	
Közcatornába bekötött lakások száma (2019)	0	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	123	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	35	

A településen 140 magánház található, melyek közül nagyon magas a nagyon rossz állapotban lévő épületek száma, kb. 30 épület.

A jó állapotúak száma kb. 60 épület, ezek közül több a felújításban is figyelembe vehető, de ehhez szükséges a teljes belső felmérés.

Az épületek állapota vegyes, kb. 20-25% szerkezetileg-, alaprajzilag is igen rossz állapotú, egy részükben a mai napig nincs fürdőszoba.

Lakásszám (2011)	133	
Üres lakások száma (2011)	21	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	0	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	0	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0	
Lakások száma (2019)	133	
WC nélküli lakások száma (2011)	32	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	2512225 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	8	

A fejezet célja, fő következtetései

Következtetés a településre jellemző területi szegregáció jellegének és mértékének tekintetében:

- nincs szegregált rész a településen.

1.3 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések

Somogyhatvan Önkormányzata 2009. évben a „Telepeken és telepszerű lakókörnyezetben élők integrációjának támogatása” elnevezésű pályázati program keretében benyújtotta az „Útjelzők” című pályázatát, majd 2010. évben nyertesként kezdetét hozta a program megvalósításához. A Program során 8 család kapott felújított lakást a faluban, amely lakásokat a családok a mai napig használják.

A projekt fenntartási időszakában vannak problémák, melyet a jelenlegi önkormányzati vezetés igyekszik kezelni. A lakhatási beruházással kapcsolatban több negatív tapasztalatuk van.

1.4 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban

Nem támogatja a bérlakás programot az előző rossz tapasztalatok miatt. Jobb helyzetű családok ingatlanjainak komfortosítását támogatja.

Következtetések az önkormányzat együttműködési készségét illetően:

- a bérlakásfejlesztéseket az önkormányzat alapvetően elutasítja;

2 A lakosság helyzete

Nagyon magas a közfoglalkoztatottak száma: 2020-ban 65 fő volt, jelenleg 71 fő dolgozik közfoglalkoztatásban a településen. 52 fő dolgozik a mintaprogramban. A települést érintő munkaerőpiaci program nem zajlik. A 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezőket közmunkára közvetítik ki elsősorban, valamint a szigetvári konzervgyárba, a Kaposplaszthoz és a kacsótai Kőröstej Kft-hez. Képzést nem szervezett a munkaügyi központ.

A térség 5 legnagyobb foglalkoztatója:

	Név	Tevékenységi ágazat (TEAOR'08)	Település neve	Foglalkoztatottak száma
--	-----	--------------------------------	----------------	-------------------------

1.	Szigetvári Kórház	8610	Szigetvár	467 fő
2.	Iron-Tech Zrt.	2562	Szigetvár	242 fő
3.	Manifaktor Kft.	1520	Szigetvár	148 fő
4.	Szigetvári Hús Kft.	0146	Szigetvár	86 fő
5.	Trust Hungary Kft.	1624	Szigetvár	75 fő

Az 5 legnagyobb ingázási célpont a térségből:

	Település	Foglalkoztatók; ágazatok
1.	Pécs	kereskedelem, fémipar, feldolgozóipar
2.	Barcs	Mardegan Legno Kft; faipar
3.	Kaposvár	Kaposplaszt Kft.; Kométa Kft.
4.	Kacsóta	Kőröstej Kft.
5.	Sellye	Agrokémia; mezőgazdaság

A munkaügyi központ megítélése szerint az alábbi idény-, illetve feketemunkák adódnak a környéken: erdészeti munka - fakitermelés, építőipari munka, mezőgazdasági munka, konzervgyári idénymunka.

A Családsegítő és Gyermejkölési Központ és Szolgálat székhelye Szigetváron található; jelenleg az ügyfeleknek ide kell bejutniuk, ha ügyet szeretnének intézni. Jellemző az alkoholfogyasztás, a gyermekek elhanyagolása, az adósságok felhalmozása, korai párkapcsolat létesítése, iskolai mulasztások. Az alapellátásba bevont és a családból kiemelt gyerekek számáról nem nyújtottak információt adatvédelmi okokra hivatkozva.

A településen élő családokra jellemző a közüzemi tartozása, lakáshitel tartozása, egyéb hiteltartozás. A területen az alkoholfogyasztás, az elhanyagolás, az életviteli problémák, a bedőlt hitelek, a munkanélküliség, valamint a közfoglalkoztatásért kapott alacsony bér a problémák forrásai.

Családtípus	Családok száma
<u>Teljes nyomorban élő családok:</u> hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	4
<u>Minimális öfenntartó képességgel rendelkező családok:</u> megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszthető a család munkaerőpiaci részvétele.	25
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok:</u> viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik.	20

Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.	
--	--

3 A lakásállomány helyzete

A faluban lakásépítésre évek óta nem volt példa. Vezetékes áramszolgáltatás van, vezetékes vízszolgáltatás van. Vezetékes gázszolgáltatás is van, de ezzel a lehetőséggel nagyon kevesen élnek. Vezetékes víz a lakások 98%-ban van 5 épületben nincs bevezetve a víz. Vezetékes gáz közel 100 házban nincs bevezetve. Az áram szolgáltatás az épületek 98%-ban van. (Katolikus Karitasz felmérése alapján). Körülbelül 30 ingatlan nem rendelkezik fürdőszobával.

A legtöbb család palackos gázt használ a főzéshez, míg a fűtéshez tűzifát. A faluban szennyvízcsatorna hálózat nincs.

Lakások száma (2019)	133
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	133
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	123
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	35

A településen 140 magánház található, melyek közül nagyon magas a nagyon rossz állapotban lévő épületek száma, kb. 30 épület.

A jó állapotúak száma kb. 60 épület, ezek közül több a felújításban is figyelembe vehető, de ehhez szükséges a teljes belső felmérés.

Az épületek állapota vegyes, kb. 20-25% szerkezetileg-, alaprajzilag is igen rossz állapotú, egy részükben a mai napig nincs fürdőszoba.

Lakhatási beavatkozások szükségessége tekintetében a település lakóépületei többségében rendezettek, azonban elszórtan a településen van néhány épület, amely nagyon leromlott állapotban van. Esetenként ki van dőlve a fal, süllyed az épület, vagy épp a tetőt tartó gerendák csúsznak szét. Több lakóház komfort nélküli.

Szükség lenne új munkahelyek létrehozására, mivel nagyon magas a közfoglalkoztatottak aránya. A közfoglalkoztatottak nagy része 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik, így hasznos lenne részükre valamilyen szakképesítést adó képzést indítani.

A gyermek-szülő kötelék szorosabbá válását elősegítő foglalkozások, témnapok szervezése fontos lenne, hogy a szülők is kapjanak támogatást a gyermeknevelésben; ha kétségeik lennének valamivel kapcsolatban, akkor szakemberektől tudjanak informálódni, ne a helyi hiedelmek szerint cselekedjenek. A településen van könyvtár, amely a Polgármesteri Hivatalban található és az átmeneti Jelenlét Ponttal egy helyiségben működik. A postai szolgáltatás mobil postás által elérhető. Szélessávú internet van a településen; a könyvtárban vannak számítógépek, ahol nyitvatartási időben van a lakosságnak lehetősége internetezni. A

településen található egy jelenleg elhanyagolt állapotban lévő futballpálya. Régebben saját focicsapata is volt a falunak. Gyerekesély Program nem zajlik a településen.

Üres telkek száma: 20. Jelenleg 3 olyan üres ingatlan van a településen, ami lakható állapotban van. Eladó telekről nincs tudomásunk. 1 eladó ingatlanról van jelenleg tudomásunk. Az elmúlt években 6-8 eladás történt a településen. Ezeket az ingatlanokat jellemzően holland állampolgárok vásárolták meg.

A fejezet célja, fő következtetései

Lakástípusok (a lakott lakások tekintetében):	Lakások száma
életveszélyes házak	5-10
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	20-25
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	belső felmérés után
jobb állagú házak, amiket érdemes modernizálni	belső felmérés után

4 A lakhatási beavatkozási terv

4.1 A lakhatási szegénység fő problémái

A település térségi pozíciója rossz pozíció: igaz nem zsáktelepülés, de tömegközlekedési helyzete kimondottan kedvezőtlen. Nincsenek helyben munkahelyek és nincsen helyben elegendő szolgáltatás. A térségi munkaerőpiac és szolgáltatások nehezen érhetőek el. Nagyon magas a közfoglalkoztatottak száma: 2020-ban 65 fő volt, jelenleg 71 fő dolgozik közfoglalkoztatásban a településen. Szigetvár és Kadarkút vagy Somogyviszló között közlekedő buszjáratok csak a település szélét érintik. Vasútvonal nem érinti.

A település társadalmi összetétele gettósodó település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya 50 % a településen belül, a nem roma háztartások nagy arányban elköltöznek a településről. A települése lakossága jellemzően stagnál vagy nő;

A településen nem különíthetünk el lényegesen jobb vagy rosszabb helyzetű ingatlanokat, illetve családokat, nagyjából kiegyenlítetten helyezkednek el, illetve élnek a településen. Szegregátum nem különíthető el a településen.

A település rendelkezik víz, villany közművel. Szennyvízcsatorna a településen nincs. Gázvezeték van, a rákötés csekély mértékű közel 100 házban nincs bevezetve. 5 épületben nincs bevezetve a víz. A vízszolgáltatás kikapcsolása nem jellemző, a szűkítés annál inkább.

Áram szolgáltatást sokan előrefizetős mérőórával veszik igénybe. Az áram szolgáltatás az épületek 98%-ban van. (Katolikus Karitasz felmérése alapján). Körülbelül 30 ingatlan nem rendelkezik fürdőszobával.

Az önkormányzat hozzáállása a bérlakás fejlesztési programhoz: a bérlakásfejlesztéseket az önkormányzat alapvetően elutasítja. Ennek oka egy 2009. évben a „Telepeken és telepszerű lakókörnyezetben élők integrációjának támogatása” elnevezésű pályázati program keretében benyújtotta az „Útjelzők” című pályázat. A Program során 8 család kapott felújított lakást a faluban, amely lakásokat a családok a mai napig használják.

A településen a tulajdonviszonyok tekintetében nincsenek információink. Túlszűfolt lakásban 1 család él, egy szobában 9-en laknak. A településen élő családokra jellemző a közüzemi tartozása, lakáshitel tartozása, egyéb hiteltartozás. A településen 140 magánház található, melyek közül nagyon magas a nagyon rossz állapotban lévő épületek száma, kb. 30 épület.

A lakásépítés az elmúlt időszakban nem történt, a lakóház felújítás elenyésző számban. Eladó ingatlan egy található a településen.

Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálva

Családtípusok Lakástípusok	Teljes nyomorban élő családok	Minimális öfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Adott lakástípusban a család helyzete szerint beazonosított családok száma összesen	Az adott lakástípusba tartozó családok száma összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás	4	6		10	
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni		15	10	25	
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)			20		
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni					
Adott családtípusban a					

lakhatási helyzet szerint beazonosított családok száma összesen					
Az adott családtípusba tartozó családok száma összesen					

4.2 Fő beavatkozási irányok kijelölése és prioritizálási szintek leírása

A lakhatási viszonyok javítását célzó beavatkozások megalapozása érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:

Foglalkoztatás javítását célzó program: a közmunka hátrébe szorítása javasolt, és elsődleges munkahelyen történő elhelyezés a fő feladat.

Adósságkezelés kiterjesztése: A településen igény szerint működik adósságkezelési tanácsadás. A segítség kérés csak tanácsadásig, az érkezett problémára történő megoldásra koncentrálódik. Mindenképpen pénzügyi tudatosság javítását célzó programra lenne szükség, hogy az ügyfelek eljussanak arra a pontra, hogy felismerjék, hogy a felhalmozott tartozást vissza kell fizetni. Ezt követően már a szakembereknek könnyebb dolguk lenne és tényleges segítséget tudnának nyújtani.

Tulajdoni jogviszonyok rendezése: Jogi szakember alkalmazása, aki a célcsoportnak ingyenesen segít. Előzetesen fel kell mérni, hányan élnek olyan ingatlanban életvitelszerűen, ami nem az ő nevükön van, és fontos a tulajdoni lapra bejegyzett tartozások előzetes átnézése.

Lakhatási programok:

A közműszolgáltatásokba való be-, és visszakapcsolás: Előrefizetős villanyóra felszerelése elég sok háztartásban van, de ennek népszerűsítésére előnyeinek hangsúlyozására célzott program indítása szükséges. A vízszolgáltatás tekintetében megoldás előrefizetős mérőórák felszerelése lehetne.

A magántulajdonú házak felújításának támogatása: A javításokra, felújításokra nagy igény mutatkozik. Ennek hatékonysága növelhető lenne, ha a családokat együttműködésre buzdítja. Ez lehetne egy hosszan tartó adósságkezelésbe bevonás, ahol hosszú távon szakember segítségével pénzbeosztását tudatosá tehetnék, illetve, ha saját erőforrásuk- mind humán kapacitás mind anyagi erőforrásai- felhasználásával.

Bérlakásfejlesztés tekintetében

Krízislakások kialakítása: 1 ingatlan krízislakás kialakítására lenne igény.

Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak: Elsődleges célcsoport a munkajövedelemmel rendelkező, rendezett életvitellel családok lehetnének, akik

jelenleg túlszűfolt lakáskörülmények között élnek. Előzetesen fel kell mérni, hogy esetleges állami támogatásra jogosultak-e egy saját tulajdonú ingatlan megszerzéséhez. Amennyiben nem, egy köztes időszakra bérlakásba költöztethetők lehetnének addig, ameddig az állami támogatáshoz szükséges jogosultságot meg tudják szerezni, illetve előtakarékoskodni tudnak. Jelenleg 1 ilyen család van a településen.

Más településen kialakított bérlakásokba történő mobilitás: Falusi csok támogatásból többen éltek a lehetőséggel és elköltöztek a szomszédos településre, illetve az önkormányzat tulajdonában lévő szociális lakásokat is 2 család csok támogatásból vásárolta meg.

Összefoglalóan a potenciális célcsoport nagysága a célcsoport körében:

Stabilizálás

Szoft programok:

- adósságkezelés: nem ismert
- tulajdonviszony rendezés: nem ismert

Magántulajdonú lakások fejlesztése

- legszükségesebb karbantartási munkák végzése: 20 ház
- lakások komfortosítása, felújítása: 30 ház

Bérlakás fejlesztés

- krízislakás: 1 épület
- új építés: 1 épület
- felújított: 2-3 épület

4.3 Bérlakásfejlesztés beavatkozási terve

A település közlekedési összeköttetései: tömegközlekedésre támaszkodva lehetetlen a munkába járás megoldása. A település lakossága nem éri el a munkahelyeket, Szolgáltatások elérésében gyakori, hogy magán fuvarosokat bérelnek a helyiek, akik a Járási székhelyre szállítják a lakosokat akár hivatali ügyek akár bevásárlás szempontjából.

Helyi gazdaság fejlesztés az elmúlt időszakban nem történt.

Üres telkek száma: 20. Jelenleg 3 olyan üres ingatlan van a településen, ami lakható állapotban van. Eladó telekről nem tudunk, egy eladó ingatlanról van jelenleg tudomásunk. Az elmúlt években 6-8 eladás történt a településen. Ezeket az ingatlanokat jellemzően holland állampolgárok vásárolták meg.

A lakásépítés az elmúlt időszakban nem történt, a lakóház felújítás elenyésző számban. A faluban óvoda, iskola, orvosi rendelő, posta, gyógyszertár nincsen. Élelmiszerbolt működik, naponta mozgó bolt és mobilposta is jár. Az óvodáskorú és iskoláskorú gyermekek nagy része Somogyapátiba, kisebb részük pedig Somogyhárságyra jár óvodába, általános iskolába.

A településen nem különíthető el szegregált településrész.

A településvezetés nem nyilatkozott, hogy érdekelt lenne a lakosság megtartásában. A bérlakás programot nem támogatja.

A fogadó településen a lakóingatlanok áráról nincs információ.

A ténylegesen megvalósítható bérlakásfejlesztések megbecslése:

Krízislakások biztosítása:

1 krízislakás építése javasolt

Bérlakásfejlesztések:

Elsődleges célcsoport a munkajövedelemmel rendelkező, rendezett életvitellel családok lehetnének, akik jelenleg túlszűfolt lakáskörülmények között élnek. Előzetesen fel kell mérni, hogy esetleges állami támogatásra jogosultak-e egy saját tulajdonú ingatlan megszerzéséhez. Amennyiben nem egy köztes időszakra bérlakásba költöztethetők lehetnének addig ameddig az állami támogatáshoz szükséges jogosultságot meg tudják szerezni, illetve előtakarékoskodni tudjanak. Bérlakásprogramba bekerülő családok mellé nagyon aktív szociális munka hozzárendelése szükséges.

Új építés: 1 épület

Felújított: 2-3 épület javasolt a Katolikus Karitasszal egyeztetve

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)	3	1	0	4
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)	1	1	0	2

Túlzsúfolt lakásból szétköltöző család költözik be	2	0	0	2
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást	0	0	0	0
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást	0	0	0	0
Összesen	3	1	0	4